

Gadens kunst - med blå himmel

Interessentundersøgelse
Udarbejdet af Seismonaut
Juni 2021

Indholdsfortegnelse

→ **Introduktion**

Side 3

→ **Resumé**

Side 5

→ **Indsigter**

Side 7

→ **Metode**

Side 51

1. Introduction

Gadens kunst - med blå himmel

Otte kommuner står bag ambitionen om at forankre et videncenter for Gadens Kunst i det midt- og vestjyske. For at skabe de bedst mulige forudsætninger for projektet er der gennemført en interessentundersøgelse, som stiller skarpt på interessenternes perspektiver og behov.

Projektet *Gadens Kunst - med blå himmel* indgår i Kulturaftalen i Midt- og Vestjylland i 2021-2024. Formålet med projektet er at indsamle og formidle viden om gadens kunst i de otte involverede kommuner samt at forankre et videncenter for Gadens Kunst i det midt- og vestjyske.

I første omgang skal dette ske ved at opbygge et uformelt netværk om Gadens Kunst mellem bl.a. kommuner, vidensinstitutioner, kunstinstitutioner, kunstnere, foreninger og andre relevante aktører, hvor faglighed og praktisk erfaring mødes om Gadens Kunst.

I efteråret 2020 deltog en række interessenter i et indledende dialogmøde, hvor projektet første gang blev skitseret. Interessenterne fik her mulighed for at udtrykke deres umiddelbare respons på projektet.

For at opnå en dybere forståelse for interessenternes behov har Seismonaut efterfølgende gennemført en interessentanalyse, hvor vi gennem bilaterale interviews har indsamlet viden om, hvordan interessenterne opfatter projektets relevans, samt hvad interessenterne ønsker, at projektet skal fokusere på, for at det bliver attraktivt at engagere sig i.

Interessentundersøgelsen danner basis for, at projektets arbejdsgruppe kan udarbejde et mere detaljeret konceptoplæg, som i konkrete termer definerer projektets genstandsfelt, målgrupper, formålsparagraf og tidshorisont. Arbejdsgruppen vil præsentere dette oplæg for interessenterne til et nyt dialogmøde i september 2021. Herefter vil det være muligt at udvikle og søsatte konkrete værdiskabende netværksaktiviteter.

Nærværende notat sammenfatter indsigterne fra interessentanalysen som et input til den videre proces.

God læselyst!

“Gadens Kunst” forstås som udendørs offentlig kunst, som er gratis at tilgå for beskueren.

2. Resume

Hvad siger interessenterne?

Projektet bliver positivt modtaget blandt interessenterne, som overordnet bakker op om både emnet og tilgangen. Interessenterne har mange ideer og ønsker til indhold i projektet og udtrykker samtidig et behov for en klart defineret retning.

Interessentundersøgelsen går på tværs af lokale og nationale interessenter fra forskellige organisationer og positioner (se metode på s. 51). Gennemgående har interessentanalysen afdækket **en positiv respons på projektet** blandt samtlige af de interessenter, vi har talt med.

Selve temaet “Gadens Kunst” vækker stor begejstring, og interessenterne er generelt optaget af emnet.

Tilgangen til projektet - hvor der lægges vægt på tværgående samarbejde og netværk som løftestang for et videncenter forankret i det midt- og vestjyske - modtages også i positiv ånd. Stort set alle interessenterne er i stand til at konkretisere, hvordan et tværkommunalt og tværororganisatorisk samarbejde om gadens kunst kan skabe værdi for dem.

Masser af ideer og input er kommet på bordet, hvoraf der som gennemgående retning er fokus på muligheden for at udveksle viden, inspiration og erfaringer blandt alle de aktører, som arbejder med gadens kunst, hvad enten det er som kulturkonsulent i en kommune eller region eller om det er som kurator, projektleder, kunstner, underviser, forsker, formidler, frivillig/ildsjæl eller noget andet.

Interessenterne finder det positivt og naturligt, at projektet forankres i det midt- og vestjyske. Flere af kommunerne forbindes med offentlig kunst qua en længerevarende historik med lokale ildsjæle, visionære politikere og ikke mindst mange kunstværker i byrummet.

Interessenterne imødeser overordnet set, at projektet træder ind i en konkretiserende fase, hvor projektets genstandsfelt, målgrupper, aktiviteter og tidslinje defineres i konkrete termer, hvormed det vil stå klart for interessenterne, hvordan de kan engagere sig og på hvilke præmisser.

3. Indsigter

Indsigterne fra interessentundersøgelsen er inddelt i følgende tematiserede afsnit

- **Potentialer i temaet “Gadens kunst”**
- **Forankringen i det midt- og vestjyske**
- **Hvad skal netværket fokusere på?**
- **Forudsætninger og barrierer**
- **Mulige samarbejdspartnere**

SEISMON¹UT

Tema 1

Potentialer i temaet “Gadens kunst”

Gadens kunst er et særligt relevant tema for interessenterne

Samtlige interessenter er begejstrede for temaet “Gadens Kunst” og udtaler stort engagement for at udfolde dialogen om, hvad gadens kunst betyder for mennesker og for samfundet. Alle interessenter er i stand til at artikulere, hvordan kunsten i det offentlige byrum har betydning for borgerne og for samfundet ud fra forskellige vinkler.

Der er en række gennemgående budskaber, som fremhæves af interessenterne. Først og fremmest giver gadens kunst borgerne fri og lige adgang til at møde, interagere med og opleve kunsten. Gadens kunst er for alle, den er gratis og altid åben. Det betyder, at den er demokratiserende og inkluderende. Dernæst gives mange eksempler på, hvordan gadens kunst kan skabe fællesskaber og mødesteder. Den kan inspirere og motivere til refleksion, dannelse og nydelse. Endelig er der bred enighed om, at gadens kunst medvirker til at skabe attraktive og interessante byrum og landskaber.

“Det er utrolig vigtigt, at dem, som ikke er aktive kulturforbrugere, får mulighed for at opleve kunsten.”

“Gadens kunst giver muligheder for de folk, der ikke kommer på museer, fordi de ikke har råd eller ikke føler sig hjemme i det.”

“Kunsten i det offentlige rum er en løftestang for vores velfærd. Bedre mental sundhed. Bedre velbefindende.”

“Der er mange potentialer for at bruge kunsten i det offentlige rum mere strategisk. Jeg ønsker mig mere omtanke og sammenhæng i måden, vi præsenterer folk for kunst”

“Vi skal ikke have et fint stort kunstmuseum eller en kunsthall, men en kunst, der møder alle borgere og indgår i deres levede liv.”

SEISMON¹UT

Tema 2

Forankringen i det midt- og vestjyske

Det giver mening, at et netværk og videncenter forankres i det midt- og vestjyske

Interessenterne er meget bevidste om, at Ikast-Brande og de øvrige kommuner i det midt- og vestjyske har en lang tradition for kunst i det offentlige byrum og i landskabet.

Ikast-Brande fremhæves for at have en stærk industrihistorie og for igennem tiden at have prioriteret kunsten i byrummet som et demokratisk projekt, hvilket i dag danner baggrund for kommunens 2 pct. regel for udsmykning af offentligt byggeri. Herning fremhæves bl.a. for Deep Forest Artland, mens Struer fremhæves for sit arbejde med lyd og lydkunst - eksemplerne er mange. Samtidig erkendes det af interessenterne, at kommunerne i det midt- og vestjyske almindeligvis er bedre kendt som erhvervs- og idrætskommuner end som kulturkommuner.

Dog bemærker flere interessenter, at det netop er interessant, at initiativet til et videncenter for Gadens Kunst *ikke* kommer fra Aarhus, Aalborg, Odense eller København.

“I gamle dage sagde man: Hvis ikke kunsten kan komme ind i hjemmene, må den komme ud i det offentlige rum. Den arv har vi videreført med 2% reglen”

“Vi har et af Danmarks laveste kulturbudgetter. Men det betyder ikke, at kunsten ikke betyder noget for os. Vi har vores cirkulære. Vi ved, hvad kunsten betyder i udsmykningen og i byrummet. Det har affødt meget super fin kunst.”

“Vi er optaget af kunst i det åbne rum og har været det i mange år. Vi har street art, gavlmalier og mange kunstværker. Hvis der skal være et videncenter, må det være her...”

“I Ikast-Brande er vi ikke som sådan kunstfokuseret. Vi er mere på tekstil. Men vi har vores 2% regel, og det kan vi godt slå os lidt på brystet af.”

“Vi er primært en erhvervskommune og en idrætskommune. Vi vinder altid erhvervsprisen. Og har fodboldskoler og den slags.

Det er det, vi er kendt for.”

“Det er lidt sjovt at skabe noget uden for Aarhus, Odense, København og Aalborg omkring det her tema.

**Det giver lidt *hvad er nu det for noget?!*
Midtjylland er kendt for kartofler, det er jo lidt
noget andet...”**

SEISMON¹UT

Tema 3

Hvad skal projektet fokusere på?

Der er mange ideer! - og et klart billede af prioriteringen

Interessenterne finder det generelt meget relevant at opbygge et netværk, hvor erfaring, viden og inspiration kan deles på tværs af kulturkonsulenter, embedsfolk, vidensinstitutioner, de kunstneriske miljøer og alle andre, som er involveret i arbejdet med kunsten i det åbne rum.

Der viser sig mange indgangsvinkler og ønsker til fokusområder, samt til hvordan netværket kan forgrene sig og potentielt skabe en platform for etableringen af et nyt videncenter. Den overvejende prioritering går på deling af praksiserfaring ift. kuratering, samskabelsesprocesser, ejerskab, ansvar mv. samt udveksling af viden om forskellige kunstarter og deres virkemåder i det åbne offentlige rum.

Endvidere ser interessenterne god mulighed for, at netværket kan samle og skærpe fokus på relevant viden samt initiere nye strategiske samarbejder, f.eks. omkring funding og formidlingsindsatser.

Det skal netværkets samtale og samarbejde omhandle

Der er størst interesse og behov for aktuelt at have fokus på følgende emner:

- ◆ Formidling og kommunikationsindsatser.
- ◆ Strategiske indsatsområder, sammenfald og synergi.
- ◆ Viden om forskellige kunstgenrer og -formater. Hvordan “virker” de i byrummet; styrker, svagheder og muligheder.
- ◆ De praktiske og juridiske forhold, f.eks. vedligehold, bæredygtighed, kontrakter, ansvar, ejerskab og rettigheder.
- ◆ Hvordan faciliteres og kurteres mødet mellem kunstner(e) og brugere/borgere?
- ◆ Eksperimenter i større skala, f.eks. med studerende fra Kunstakademiet, Designskolen eller andre kunstneriske/kreative uddannelser.

“Vi sidder sjældent mange kultur- konsulenter i de mindre kommuner, så her kan jeg se et behov for sparring og projektering. Et konkret sted at søge hen.”

“Hvilke forpligtelser har vi, når vi vil af med kunst? Hvad stiller vi op med gaver og donationer? Hvem har ansvar og rettigheder osv. Det ville være godt at sparre med andre om.”

“Viden om alternative kunstgenrer er også vigtigt. Men det må ikke blive for højtflyvende. Kunsten i det offentlige rum må være sigtet på at have bred appel og ikke kun være for en særlig elite.”

“Der er en faglighed omkring det at være kurator, som man ikke kan trække i en automat. Det ville være godt at få beskrevet den faglighed!”

“Vi har brug for at dele praksiserfaringer på tværs af kommunerne. Opgaven er at samle og formidle erfaringerne. Skabe et netværk for de aktører, der sidder med det.”

“Lokalt kan det blive lettere at prioritere kunsten, hvis man kan nyde godt af en større fælles indsats.”

“Et videncenter kunne være med til at løfte nogle af de kommuner, som ikke har de samme muligheder og den samme indstilling og velvilje.”

“Hvis man opbygger ny viden, kan man måske være med til at løfte kunstens status i den politiske samtale.”

SEISMON[↑]UT

Tema 4

Forudsætninger og barrierer

Vær konkret og tydelig om projektets formål, målgruppe og scope

For at interessenterne skal kunne prioritere projektet og bidrage engageret til det, er der en række formidlingsmæssige indsatser, som skal operationaliseres.

Gennemgående efterspørger interessenterne at få defineret projektets primære formål mere skarpt, herunder hvilke målgrupper projektet henvender sig til samt pejling på projektets retning og succeskriterier og tidshorizont. Hvad er det projektet gerne vil skabe og for hvem?

Det opleves aktuelt som svævende og svært at omsætte til praksis. Det er vigtigt, at interessenterne kan se sig selv i indsatsen og nemt kan aflæse, hvilken værdi projektet kan skabe for dem. Samtidig ytres et behov for en tydelig afklaring af, hvad der forventes af de aktører, som projektet rækker ud til og involverer.

Desuden skal projektet definere emnet klart og tydeligt - hvordan forstås Gadens kunst? Omfavner projektet performance, gadeteater osv., og er der alene tale om institutionaliseret offentlig kunst - overfor den (ofte ulovlige) street art og graffiti?

“Det er vigtigt med afgrænsning - er det dekoration, mindesmærker, værker i rundkørsler, eller hvad er det for noget?”

“Kunst i det offentlige rum kan hurtigt blive en *one size fits nobody*. Der skal lægges et par lag ovenpå og ved siden af.”

“Jeg har fingrene så meget nede i dejen, at det der helikopterflyvning godt kan være lidt svært. Hvad er det, projekter skal? Hvad er det, man vil med det? Vil man lave samarbejder? Hvad er raison d’etre? Hvad er formålsparagraffen?”

“Man skal have et klart endemål for øje og være enige om centrale pejlemærker.”

“Man skal være påpasselig med at tro, at viden gør det alene. Det skal være mere konkret - hvordan skal vi arbejde med det i kommunerne?”

“Jeg har svært ved at vurdere, om der er et behov for videncenter, eller om netværket i sig selv er nok. Jeg mangler mere konkrete perspektiver på, hvad det skal.”

“Det er interessant, hvor projektet skal hen? Skal der etableres et videncenter med ansatte personer eller hvordan? Vi skal vide, hvad vi siger ja til, når vi engagerer os.”

“Hvis sådan et netværk skal fungere, skal det være nationalt. Vi er et lille land, og kunstnerne og projekterne er over det hele.”

Der er forskellige opfattelser af projektets tidshorisont

Flere af interessenterne har projektets tidsperspektiv for øje. Der er dog ikke samme syn på de muligheder og udfordringer, som ligger i det.

Det er derfor en vigtig forudsætning at kunne præsentere interessenterne for en overordnet tidslinje, der formidler projektets milepæle på den korte bane og den lange bane. En sådan tidslinje skal indgå i en åben og realistisk drøftelse af forventningerne til projektets ambitioner, indsatser, resultater m.m.

Og hvad sker der bagefter? Hvad er tankerne om at forankre videncenteret som en varig enhed?

**“Jeg tror vi kan rykke hurtigt.
De involverede kommuner har allerede mange
gode samarbejder, ikke om dette fokus, men om
andre ting. Så vi kender hinanden og har slebet
kanterne af.”**

“Et reelt samarbejde kræver tid. Det skal kunne rumme at lade noget gro nedefra, samtidig med at der er en ambition og nogen, der sætter en retning.”

“Fire år er kort tid. Det tager mange år at etablere et nyt initiativ og få folk til at bruge det.”

SEISMON[↑]UT

Tema 5

Mulige samarbejdspartnere

Hvem vil interessenterne gerne samarbejde med?

Interessenterne omtaler en række mulige samarbejdspartnere - herunder er de hyppigst nævnte:

- Fonde (Statens Kunstfond, Carlsbergfondet, Den Jyske Kunstfond m.fl.)
- KØS - Museet for Kunst i det offentlige rum
- Kunstneriske og kreative uddannelser
- Diverse kulturinstitutioner og -attraktioner
- Diverse festivaler, lokale byfester og lignende happenings
- KL + Viden På Tværs
- Medier + presse
- Relevante afdelinger i de respektive kommuner (plan, miljø, teknik, byg)
- Lokale ildsjæle og kunstneriske miljøer

SEISMON¹UT

Metode

Hvem har vi talt med?

Interessentanalysen er udført som en involverende proces baseret på bilaterale, kvalitative interviews med politikere, forvaltningschefer, kulturkonsulenter, uddannelses- og videninstitutioner, fonde samt aktører fra det kunstneriske miljø - lokalt og nationalt. Alle interviews er udført af Seismonaut, som har behandlet informanternes bidrag anonymt.

Indsigterne er kvalificeret i gennem løbende dialog og workshop med projektgruppen bag initiativet i Ikast-Brande Kommune.

Tak til alle, der har bidraget med erfaring, viden og andre input!

SEISMONAUT

Kontakt

Andreas Linnet Jessen
Chefrådgiver og partner, Seismonaut
alj@seismonaut.com / 31 15 89 45